

Näyttöön perustuvan tiedon hakeminen - näkökohtia hakutekniikoista, koulutuskokemuksia, ratkaisuja

Dos. Kalle Romanov

Medupro Oy

Medupro Oy

- o Terveydenhuollon verkkokursseja ja opasvideokirjastoja eri tarpeisiin:
  - perusterveydenhuolto/erikoissairaanhoido
  - työterveyshuolto
  - suun terveydenhuolto
- o Asiakkaina:
  - o - keskussairaaloita / shp
  - o - terveystaloksia
  - o - työterveyspalveluorganisaatioita
  - o - lääkärisuorjoja: Duodecim, Apollonia

Oman osaamisen kehittämisen haaste

- Peruskäyttötaito ≠ monipuolinen käyttö
- Peruskäyttäjältä jää tietokantojen ominaisuuksia hyödyntämättä
- Osaamismittaukset: jopa 50% Terveystieteen ominaisuuksista jää hyödyntämättä

Tietokantojen käyttötaitoja koulutuksella

- Hyödyt saavutetaan sujuvalla käytöllä
- Itsekseen opetteluun ei ole tilaisuutta
- Luentokoulutus ei ole kovin tuloksekasta
- Tavoite on työmenetelmien muutos arjen työssä

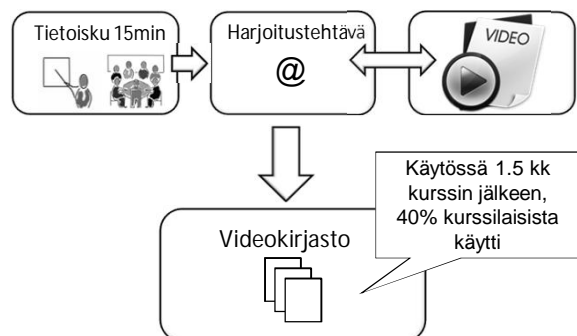
Verkkovideot Lääkäripäivillä oppijan vetoapuna

Blogi 'Lääkäriopettaja verkossa'

2014 Lääkäripäivillä Pasilassa olin mukana toteuttamassa työpajamuotoista kurssia EBM-tiedonhausta, jossa 30 osallistujaa pääsi omaa läppäriä käyttäen harjoittelemaan EBM-tiedon hakua niin Terveystieteen, Cochrane-kirjastossa kuin PubMed/MEDLINE:ssä.

Tavallisessa PC-luokkaopetuksessa on vaarana että osallistujia putoaa keltasta jos yhdessä edetään (varsin pakkotahtisesti) vaihe vaiheelta eli kouluttaja tekee screenilla ja muut matkivat perässä.

Työpajamme torjui tätä komplikaatioita harjoitustehtävien ratkaisuvideoilla, joita osallistujat pääsivät itsenäisesti hyödyntämään kesken harjoituksen tekoa. Tai käyttämään sitä eräänlaisena palautteena/mallivastauksena (kesto 1,5-2 min). Näin kukin sai edetä omaa tahtiaan.

ystiedot Palaute Info Käyttöohdot Tilaa uutiskirje

Hae Terveystietoa

Viranomaistieto Lehdet Oppiportti

Etsi Lääkärin tietokannat

astma budesonidi

Haku yhdellä hakusanalla (esim vain astma tai ainoastaan budesonidi termillä), koska Terveystieton tietokannat ovat suhteellisen pieniä

Uutuus - Muista
Vakuutuslääke käsikirjassa
Ex tempore -v lääketietokannat

Duodecim tied
ADHD Käypä h
tukitoimien me

Lääketietoa
Eurooppalaisella reseptillä voi hakea lääkkeitä muista EU-maista
Lääkekatko laskee 610 euroon vuodessa
Uusia riskinhallintamateriaaleja ja oppaita

OPPIPORTTI

Verkkokauppa

Avoimet työpaikat (76)

TERVEYSTIETO ETUSIVU OHJE KÄYTTÖOHDOT PALAUTE YHTEYSTIEDOT

ulosta Palaute

Selaus | Sanasto | Päivitetty | Luetut | Tyhjennä

astma budesonidi

Hakuosumat ryhmiteltynä

Hakutulokset (47):

- Käikki osumat 47
- Lääkärin käsikirja 9
- Käypä hoito 1
- Hoidon perusteet 0
- Tietoa potilaalle 1
- Hoitoketjut 4
- Toimintakyvyn arviointi 0
- Kuvat, äännet ja videot 0
- Laskurit ja lomakkeet 0
- Duodecim-lehti 13
- Suomen Lääkärilehti 14
- Laboratoriotulokset 0
- Vuorokäytöt 0
- Näytönastekatsaukset 9
- Puolustusvoimat 0

Näytönastekatsaukset

12.2013

may reduce pressure ulcer

and stickers on patient charts, prophylaxis in hospitalized medical and

TERVEYSTIETO ETUSIVU OHJE KÄYTTÖOHDOT PALAUTE YHTEYSTIEDOT

ilinta Käyttöohje Talosta Palaute

Selaus | Sanasto | Päivitetty | Luetut | Tyhjennä

astma budesonidi

Haku tulee suorittaa suomeksi ja englanniksi, osa näytönastekatsauksista on indeksoitu englanniksi

Hakutulokset (47):

- Käikki osumat 44
- Laskurit ja lomakkeet 0
- Duodecim-lehti 9
- Suomen Lääkärilehti 9
- Laboratoriotulokset 0
- Vuorokäytöt 0
- Näytönastekatsaukset 23
- Puolustusvoimat 0

Keskitestit

Evidence Summaries

- Once-daily vs twice-daily inhaled budesonide for asthma
- Inhaled beclomethasone versus budesonide for chronic asthma
- Combination formoterol and inhaled steroid vs. beta(2)-agonist as relief medication for chronic asthma
- Combination fluticasone/salmeterol vs. combination budesonide/formoterol for chronic asthma
- Budesonide for chronic asthma
- Single inhaler combination of formoterol and budesonide versus inhaled steroid maintenance for chronic asthma

Vain tekstitössä 38

Käypä hoito

Hakutulosten lukumäärät Lääkärin tietokannoissa

HAKUTERMI	HAKUOSUMIA YHTEENSÄ	LÄÄKÄRIN KÄSIKIRJA	NÄYTÖNASTE-KATSAUKSIA
ASTMA	1109	89	257
BUDESONIDI	72	10	13
BUDESONIDE	78	1	45
ASTMA + BUDESONIDI	4	5	9
ASTHMA + BUDESONIDE	44	0	23

DUODECIM
Verkkokurssit

Moodle ▶ LP2014_verkkokurssi

Opi nyt tehokas EBM-tiedonhaku

Tämä on Lääkäripäivät 2014 työpajana toteutettavan kurssin verkkoalue. Se sisältää työpajan harjoitustehtävien ratkaisut lyhyinä videoina (ei selostusta).

Lisäksi tarjolla on myös kursilla esitellytjien PubMed ja Cochrane -tietokantojen käyttöteknikka opastavia selostettuja lyhytluentoja videomuodossa.

Aineistot ovat työpajaan osallistuneiden käytettävissä Lääkäripäivien jälkeen helmikuun loppuun saakka.

PubMed PubMed/MEDLINE ja EBM-tiedonhaku

- MEDLINE-tietokanta (3:24)
- MeSH-asiasanat haun apuna (4:30)
- PubMed - käytön perusteet (4:33)
- PubMedin MeSH-tietokannan käyttö (1:50)
- PubMed: kehittyneitä hakuteknikoita (2:37)
- PubMed -haku suomeksi (2:10)
- PubMed tilin hyödyntäminen (0:45)

Verkko-opetus: ei pelkkiä tekstiaineistoja

- Uuvuttavaa: 'Text & next'
- Multimedia voi opettaa kuin opettaja
- Informatiikan aluella kuvaruutukaappaus keskeisessä asemassa
- Monia tuotantovälineitä tarjolla
- Esimerkiksi Camtasia Studio
- Tavoite: lyhytkestoinen ja tiivis esitys

Verkko-opetuksella valmiudet tietokantojen tehokäyttöön

- Tietokantojen hyötykäyttö perustuu taitoihin, joita luennolla on vaikea omaksua
- Tieto ja taito opastetaan multimediana
- Opiskelu tapahtuu itsenäisesti
- Oppija valitsee ajankohdan ja tempon
- Harjoitustehtävät kehittävät käyttötaitoa

CASE: Duodecim verkkokurssi

Lääkäri ja tietokantojen osaava käyttö

Laaja kurssi: *Terveysportti, Cochrane, PubMed, EBM-tiedonhaku, uutuusvalvonnan työvälineet, alert-toiminnot, räätälöidyt syötteen*

14h, kaikkien erikoisalojen hall.koulutus, maksullinen

Moodle ► Duodecim verkkokurssi

Lääkäri ja tietokantojen osaava käyttö

- Kursioshjeet
- Tulosta tämä PDF-työkirja muistinpanojesi varten (16 s.)
- Verkkokurssin käyttöopastusta (6:30)
- Selvitä nykytulos: alustesti
- Linkki Terveysporttiin

95% oppimateriaalista multimediana

Oman taitotason määrittely heti alussa

Aihe 2

Lääkärin tietokannat (LTK)

1. Tietokantojen selaus (2:52)
    - ✓ Harjoitus: Potilasohje mukaan
    - ✓ Harjoitus: selkärankareuma ja toimintakyky
  2. Kehittynyt haku (1:57)
    - ✓ Harjoitus: Sanaston käyttö
- Lyhyt multimediaesitys opettaa käyttötekniikan
- Käyttötaito hankitaan harjoitusten avulla

Monikanavainen oppiminen: multimedia kuule – näe – lue

Aspirin

The prototypical analgesic used in the treatment of mild to moderate pain. It has anti-inflammatory and antipyretic properties and acts as an inhibitor of cyclooxygenase which results in the inhibition of the biosynthesis of prostaglandins. Aspirin also inhibits platelet aggregation and is used in the prevention of arterial and venous thrombosis. (From Martindale, The Extra Pharmacopoeia, 30th ed, p5)

Year introduced: 1965

PubMed search builder options

Subheadings:

☐ administration and dosage	☐ contraindications	☐ physiology
☐ adverse effects	☐ diagnostic use	☐ poisoning
☐ agonists	☐ economics	☐ radiation effects
☐ analogs and derivatives	☐ standards	☐ statistics and numerical data
☐ analysis	☐ supply and distribution	☐ therapeutic use
☐ antagonists and inhibitors	☐ toxicology	☐ urine
☐ blood	☐ metabolism	☐ organization and administration
☐ cerebrospinal fluid	☐ pharmacokinetics	☐ pharmacology
☐ chemical synthesis	☐ pharmacology	
☐ chemistry		
☐ classification		

Valitaan yksi tarkennin. Hakuaiheena siis aspiriinin terapeuttinen käyttö

DUODECIM
Verkkokurssit

Lääkäri ja tietokantojen osaava käyttö

- kurssin suoritus aika kaksi kuukautta
- jatkuva non-stop ilmoittautuminen Duodecimin koulutussivulla
- kurssin aikana ja sen jälkeen on kurssiaineisto on kurssilaisen videokirjastona yhteensä 12 kk ajan

DUODECIM
Verkkokurssit

Lääkäri ja tietokantojen osaava käyttö

Verkkokurssin käyttäjäpalaute

- 96% antaa kurssille arvosanan erinomainen/hyvä
- 92% on valmis suosittelemaan kurssia kollegoille

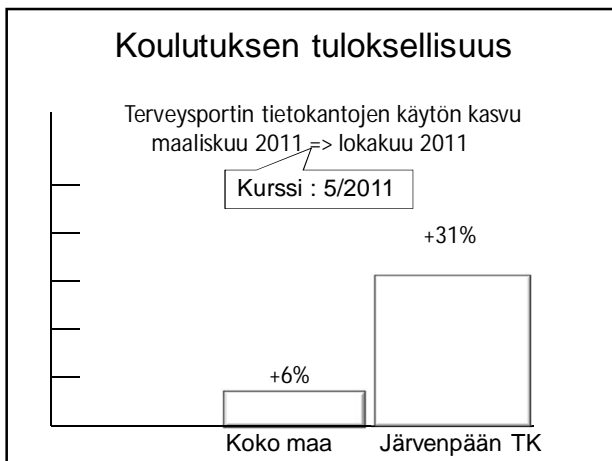
Lopuksi

Mitkä ovat tietokantojen verkkokoulutuksen vaikuttavuus ja tulokset?

Case: koulutuksen vaikuttavuus – lääkärit ja hoitajat

- Terveysportin tehokäyttö – verkkokurssi
- Järvenpään terveyskeskus
- kurssiversiot: 22 lääkärinä, 26 hoitajana
- opiskelu työpaikalla työaikana
- opiskeluun tarvittu aika: 115 minuuttia

Yleislääkäri –lehti 5/2013

Ajantasainen Opasvideokirjasto

Lopuksi

35 ajantasaista opasvideota, joita voi käyttää suoraan organisaation intrassa

Terveysportin - videokirjasto

Selostetut videoluokat Terveysportin sujuu

Sisältö kattaa keskeiset Terveysportin

Medup

- 1.Terveysporttihaku (4:04)
- 2.Yleisesittely (2:54)
- 3.LTK: Artikkelin lukeminen (3:22)
- 4.LTK: Perushaku ja tulos (3:02)
- 5.LTK: Kehittynyt haku (1:57)
- 6.LTK: Tietokantojen selaus (2:52)
- 7.LTK: Kliiniset lausurit (1:34)
- 8.LTK: Kuvat, äänet ja videot (1:57)
- 9.LTK: Lomakkeet (1:59)
10. Potilasohjeet (1:43)
- 11.Lääkkeet ja hinnat (3:45)
- 12.Lääketietokanta (4:00)
- 13.SFINX-lääkeinteraktiot (3:45)
- 14.Raskaus ja imetys (2:42)
- 15.Lääke ja munuaisten (3:19)

Yhteenvetoa

- Tietokantoja hyödynnetään vajavaisesti
- Taitotasojen erot ovat suuria – tämä tulisi huomioida koulutuksessa
- Perinteiset koulutusratkaisut eivät sovellu järin hyvin
- Verkkoperustainen koulutus koetaan soveliaaksi ja oppimistulokset kannustavat sen käyttöön

Kiitos!

kalle.romanov@medupro.fi